

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 14CoCsp/1/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6121429489
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 05. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Katarína Katková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2025:6121429489.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, v senáte zloženom z predsedníčky senátu Mgr. Kataríny Katkovej a sudcov JUDr. Amy Odalošovej a Mgr. Martina Štubniaka, v spore žalobcu Prvá stavebná sporiteľňa, a.s., Bratislava, Bajkalská 30, IČO: 31 335 004, proti žalovaným 1/ A. B., narodenému XX. XXXXXXXX XXXX, C., C. D. XX E. F., G. XXX, B., H., zastúpenému Centrum správnej pomoci Galanta, Galanta, Staničná 1702/10, IČO: 51 412 802, 2/ I. B., narodenej XX. XXXXXXXX XXXX, C., C. XX E. F., G. XXX, B., H., o zaplatenie 7.198,38 Eur s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu a žalovaných 1/, 2/ proti rozsudku Okresného súdu Zvolen zo 16. marca 2023 č.k. 14Csp/3/2022-257, takto

rozhodol:

- I. Rozsudok Okresného súdu Zvolen zo 16. marca 2023 č. k. 14Csp/3/2022-257 potvrdzuje.
- II. Žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Zvolen (ďalej len „súd prvej inštancie“ alebo „prvoinštančný súd“) odvolaním napadnutým rozsudkom zo 16. marca 2023 č. k. 14Csp/3/2022-257 (ďalej len „rozsudok súdu prvej inštancie“) uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť žalobcovi spoločne a nerozdielne sumu 2.302,16 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5% ročne zo sumy 369,99 Eur od 26. 04. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 05. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 06. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 07. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 08. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 09. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 10. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16.11. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 12. 2019 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 01. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 02. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 03. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 04. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 05. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 06. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 07. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 08. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 09. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 10. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 11. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 12. 2020 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 01. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 02. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 03. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 04. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 05. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 06. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 07. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 08. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 09. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 10. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 11. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 12. 2021 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 01. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 02. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 03. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 04. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 05. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 06. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 07. 2022 do zaplatenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 08. 2022 do zaplatenia, zo sumy

41,11 Eur od 16. 09. 2022 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 10. 2022 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 11. 2022 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 12. 2022 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 01. 2023 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 02. 2023 do zaplataenia, zo sumy 41,11 Eur od 16. 03. 2023 do zaplataenia, všetko v lehote do 3 dní od právoplatnosti rozsudku (I. výrok) a žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok). O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol tak, že žalobca je povinný nahradiť žalovaným 1/, 2/ trovy konania v rozsahu 36%, do 3 dní od právoplatnosti uznesenia súdu prvej inštancie o výške náhrady trov konania (III. výrok).

1.1. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že žalobca sa žalobou proti žalovaným 1/, 2/ domáhal zaplataenia istiny vo výške 7.198,38 Eur, úroku 6,49% ročne zo sumy 7.198,38 Eur od 26. 04. 2019 do 30. 06. 2044, najviac však do sumy 9.510,26 Eur a úroku z omeškania 5% ročne zo sumy 7.198,38 Eur od 26. 04. 2019 až do zaplataenia s poukazom na to, že na základe Zmluvy o stavebnom sporení č. XXXXXXXX XXX bola so žalovanými 1/, 2/ uzatvorená Zmluva o úvere č. XXXXXXXX XXX zo dňa 25. 06. 2014 (ďalej len „zmluva o úvere“ alebo „zmluva“), na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným 1/, 2/ medziúver č. XXXXXXXX XXX vo výške 7.600,- Eur. Keďže žalobcovia 1/, 2/ porušili zmluvne dohodnuté podmienky a medziúver prestali riadne a včas splácať, došlo zo strany žalobcu k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru (25. 04. 2019).

1.2. Žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k žalobe navrhli žalobu zamietnuť, pričom vzniesli námietku premlčania. Mali za to, že zmluva obsahuje neprijateľné zmluvné podmienky.

1.3. Vykonaným dokazovaním súd prvej inštancie zistil, že zmluva o úvere bola uzatvorená dňa 25. 06. 2014 medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovanou 2/ ako spoludlžníkom.

1.3.1. V zmluve o úvere boli žalovaní 1/, 2/ riadne označení nezameniteľnými údajmi, menom, priezviskom, adresou trvalého bydliska, ako aj rodným číslom. V bode I. bol dohodnutý predmet zmluvy tak, že na preklopenie obdobia, kým dlžník splní všetky podmienky na pridelenie cieľovej sumy a poskytnutie stavebného úveru, poskytuje veriteľ dlžníkovi medziúver pod č. XXXXXXXX XXX vo výške 7.600,- Eur. V článku II. Základné úverové podmienky bolo dohodnuté: druh úveru: medziúver/spotrebiteľský na dobu určitú; výška medziúveru/celková výška úveru: 7.600,- Eur; úroková sadzba medziúveru: 6,49% p.a.; výška mesačnej splátky úrokov z medziúveru 41,11 Eur; splatnosť splátok úrokov z medziúveru: 15. deň mesiaca; počet splátok úrokov z medziúveru do pridelenia cieľovej sumy: 263. Medziúver bol poskytnutý dlžníkovi, ktorý mal uzatvorenú existujúcu zmluvu o stavebnom sporení číslo XXXXXXXX XXX. Počiatočný vklad na účet tejto zmluvy bol 0%. Výška mesačného vkladu, ktorý mal dlžník realizovať, bol 11,31 Eur, pričom splatnosť tohto vkladu bol 15. deň mesiaca. Počet mesačných vkladov, ktoré bolo potrebné uskutočniť na splnenie podmienky pridelenia cieľovej sumy, bolo 263. Ďalej v zmluve bola uvedená ročná percentuálna miera nákladov pri stavebnom úvere: 3,05% a ročná percentuálna miera nákladov pri medziúvere 6,85% p.a.; konečná splatnosť medziúveru do 15. 06. 2044; doba trvania medziúveru (v rokoch): 30; priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bola uvedená vo výške 17,99% p.a.. V článku X. bola dohodnutá mimoriadna splatnosť.

1.4. Súd prvej inštancie vec právne posúdil podľa § 52 ods.1, 2, 3, 4, § 53 ods.1, 9, § 100 ods.1, § 101, § 103, § 517 ods. 1, 2, § 565 Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „OZ“ alebo „Občiansky zákonník“), § 1 ods.1, 2, § 7 ods.1, 2, § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy (ďalej len „ZoSÚ“ alebo „zákon č. 129/2010 Z. z.“), § 3 ods. 1 nariadenia vlády Slovenskej republiky č. 87/1995 Z. z., ktorým sa vykonávajú niektoré ustanovenia Občianskeho zákonníka (ďalej len „nariadenie č. 87/1995 Z. z.“).

1.5. Súd prvej inštancie konštatoval, že právny vzťah medzi žalobcom a žalovanými 1/, 2/ vznikol na základe zmluvy o úvere, predmetom ktorého bolo poskytnutie medziúveru vo výške 7.600,- Eur. Ide o špecifický úverový vzťah, pričom medziúver je označovaný tiež ako preklenovací úver. Úver je poskytovaný stavebnými sporiteľňami a slúži na preklopenie časového obdobia do pridelenia cieľovej sumy na zmluve o stavebnom sporení. Medziúver sa poskytuje vo výške cieľovej sumy a je poskytnutý s tým, že dlžník naďalej prispieva aj na stavebné sporenie a zároveň spláca úroky a poplatky z celej cieľovej čiastky súvisiace s medziúverom. Po splnení všetkých podmienok pre pridelenie cieľovej čiastky a zároveň aj stavebného úveru sa časť medziúveru vyplatí z nasporenej sumy a zvyšok sa spláca už ako stavebný úver.

1.6. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žalobca uzavrel zmluvu v postavení dodávateľa a žalovaní 1/, 2/ boli v postavení spotrebiteľa (pri uzatváraní zmluvy nekonali v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti) s tým, že zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné aplikovať príslušné ustanovenie Občianskeho zákonníka o spotrebiteľských zmluvách. Zmluvu súd prvej inštancie zároveň podriadil aj pod právny režim zákona č. 310/1992 Zb. o stavebnom sporení, keďže jej predmetom je aj poskytnutie

spotrebiteľského stavebného úveru po splnení nároku na jeho poskytnutie počas preklenovacieho úveru a súčasne pod zákon č. 129/2010 Z. z..

1.7. Podľa názoru súdu prvej inštancie zmluva obsahuje všetky podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere v zmysle § 9 ods. 1, 2 zákona č. 129/2010 Z. z., keďže v zmluve bol riadne uvedený druh spotrebiteľského úveru, obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo veriteľa, meno, priezvisko, dátum narodenia, rodné číslo a adresu trvalého pobytu spotrebiteľov, doba trvania zmluvy a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, celková výška a konkrétna mena spotrebiteľského úveru, úroková sadzba úveru, podmienky jej uplatňovania, odplata podľa osobitných predpisov, ročná percentuálna miera nákladov a celková čiastka, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, ako aj výška, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov.

1.8. Vzhľadom na povahu a charakter celkovej povahy zosplatnenia úveru súd prvej inštancie mal za to, že aj pri spotrebiteľských úveroch je veriteľ povinný uplatniť svoje právo na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle obmedzení § 565 veta druhá OZ, t. j. najneskôr do splatnosti najbližšej splátky úveru. Ak toto právo nevyužije, jeho právo na predčasné zosplatnenie zaniká a dlžník je povinný uhrádzať individuálne splátky úveru, pričom k zosplatneniu úveru účinným spôsobom nedôjde. Veriteľovi patrí právo na predčasné zosplatnenie úveru do tej najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky za predpokladu, že je zároveň dlžník upozornený v lehote podľa § 53 ods. 9 OZ na existenciu dlhu a na možnosť vykonania predčasného zosplatnenia úveru.

1.9. Pokiaľ podľa tvrdení žalobcu žalobca zosplatnil úver pre splátku splatnú dňa 15. augusta 2018, v prípade upozornenia veriteľa podľa § 53 ods. 9 OZ a uplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky (15. 11. 2018) mohol veriteľ uplatniť právo na predčasné zosplatnenie úveru najneskôr ku dňu 15. 12. 2018. Ak toto svoje právo nezrealizoval, nemohlo dôjsť k účinnému zosplatneniu úveru z dôvodu omeškania s úhradou splátky splatnej ku dňu 15. 08. 2018, pričom z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalobca ako veriteľ uplatnil a využil toto svoje právo až Oznámením o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru datovaným až dňom 25. 04. 2019 (po uplynutí uvedených lehôt), a preto v predmetnom prípade nedošlo k účinnému zosplatneniu úveru.

1.10. Zároveň súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca nepreukázal v konaní ani splnenie ďalších podmienok na zosplatnenie úveru, keďže nepreukázal, že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru z 25. 04. 2019 bolo aj skutočne doručené žalovaným 1/, 2/, pričom v tomto smere žalobca neprodukoval žiaden dôkaz, a teda aj z tohto dôvodu nemohlo dôjsť k platnému predčasnému zosplatneniu úveru.

1.11. Keďže v predmetnom prípade nedošlo k platnému vyhláseniu mimoriadnej splatnosti predmetného úveru a prihliadnuc na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaných 1/, 2/, súd prvej inštancie aplikoval ustanovenie § 103 vetu prvú Občianskeho zákonníka, z ktorého vyplýva, že ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti

1.11.1. Z vykonaného dokazovania vyplynulo, že žalovaní 1/, 2/ od 15. 08. 2018 neuhradili žiadne splátky, pričom podľa bodu X.X zmluvy o úvere mali žalovaní 1/, 2/ uhrádzať splátky vo výške 41,11 Eur mesačne, ktoré boli splatné v 15. deň každého mesiaca (bod X.X zmluvy o úvere).

1.11.2. Žalobca podal žalobu na Okresný súd v Banskej Bystrici (upomínací súd) dňa 22. 07. 2021. Súd prvej inštancie v súvislosti s námietkou premlčania vznesenou žalovanými 1/, 2/ dospel k záveru, že námietka premlčania žalovaných 1/, 2 s odkazom na § 101, § 103 veta prvá OZ je dôvodná, čo sa týka splátok splatných pred dňom 22. 07. 2018.

1.11.3. Žalobca má nárok (keďže nedošlo k riadnemu predčasnému zosplatneniu úveru) na jednotlivé mesačné splátky, ktoré nie sú premlčané, t. j. od 15. 08. 2018 až do termínu vyhlásenia rozsudku (do 15. 03. 2023), pričom sa jedná o 56. mesačných splátok vo výške 41,11 Eur, preto súd prvej inštancie žalobe čiastočne vyhovel a uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť spoločne a nerozdielne zaplatiť sumu 2.302,16 Eur (41,11 Eur x 56) a v prevyšujúcej časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže žalobca sa domáhal zaplata celkovej sumy 7.198,38 Eur.

1.12. Súd prvej inštancie uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť spoločne a nerozdielne príslušenstvo pohľadávky, t. j. zákonný úrok z omeškania vo výške 5% ročne.

1.12.1. Žalobca sa žalobou domáhal zaplata úroku z omeškania odo dňa 26. 04. 2019 zo sumy 369,99 Eur, pričom táto suma pozostáva z 9. mesačných splátok vo výške 41,11 Eur s tým, že sa jedná o nepremlčané splátky, a to splátky splatné ku dňu 15. 08., 15. 09., 15. 10., 15. 11. a 15. 12. 2018 a splátky splatné ku dňu 15. 01., 15. 02., 15. 03. a 15. 04. 2019, čo predstavuje teda sumu 9 x 41,11 Eur, z ktorej súd prvej inštancie priznal úroky z omeškania vo výške 369,99 Eur od 26. 04. 2019 a uložil žalovaným 1/, 2/ povinnosť zaplatiť zákonný úrok z omeškania z ďalších mesačných splátok v zmysle zmluvy o úvere až do splátky splatnej 15. 03. 2023.

1.13. Pokiaľ sa žalobca žalobou domáhal aj zaplata úroku vo výške 6,49% ročne, súd prvej inštancie v tejto časti žalobu ako nedôvodnú zamietol, keďže nedošlo k predčasnému zosplatneniu úveru a žalobca mal nárok na jednotlivé nepremlčané splátky vo výške mesačnej sumy 41,11 Eur, pričom v tejto sume sú zahrnuté aj dohodnuté úroky.

1.14. Podľa názoru súdu prvej inštancie zmluva o úvere neobsahuje neprijateľné zmluvné podmienky namietané žalovanými 1/, 2/, ktoré by v zmysle ustanovení Občianskeho zákonníka spôsobovali značnú nerovnováhu v neprospech žalovaných 1/, 2/.

1.15. Vo vzťahu k námietke žalovaných 1/, 2/ týkajúcej sa nesplnenia povinnosti žalobcu ako veriteľa s odbornou starostlivosťou skúmať schopnosť žalovaných 1/, 2/ ako dlžníkov splácať spotrebiteľský úver, tzv. bonitu v zmysle § 7 ZoSÚ, súd prvej inštancie konštatoval, že žalobca skúmal s odbornou starostlivosťou schopnosť žalovaných 1/, 2/ splácať úver, pričom vychádzal nielen z údajov žalovaných 1/, 2/, ktoré pred poskytnutím úveru poskytli žalobcovi (vychádzajúc z výplatných pások predložených žalovanými 1/, 2/), ale aj z bankového registra, preto žalobca pri poskytnutí úveru posúdil schopnosť žalovaných 1/, 2/ splácať úver s odbornou starostlivosťou, túto žiadnym spôsobom neporušil, a preto ani táto námietka nebola dôvodná.

1.16. O nároku na náhradu trov konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 2 Civilného sporového poriadku v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“ alebo „Civilný sporový poriadok“) a uložil žalobcovi nahradiť žalovaným 1/, 2/ trovy konania v rozsahu 36% z dôvodu, že žalobca bol v konaní úspešný ohľadne priznanej sumy 2.302,16 Eur. Žalobca sa domáhal zaplata istiny vo výške 7.198,38 Eur, a teda jeho úspech predstavuje v percentuálnom vyjadrení výšku 32%. Keďže predmetom žalobného návrhu bolo zaplata celkovej sumy 7.198,38 Eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti bola žaloba zamietnutá, z toho vyplýva, že žalovaní 1/, 2/ boli úspešní vo výške 68%, preto majú nárok na náhradu trov konania v rozsahu 36% (68% - 32%).

1.16.1. V zmysle § 262 ods. 2 CSP o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

2. Žalobca podal včas formálne odvolanie proti celému rozsudku súdu prvej inštancie, avšak z obsahu jeho odvolania vyplýva, že de facto podal odvolanie proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým žalobu v prevyšujúcej časti zamietol (II. výrok) a do závislého výroku o trovách konania (III. výrok).

2.1. Odvolanie odôvodnil odvolacími dôvodmi podľa § 365 ods. 1 písm. b), e), f), d), h) CSP.

2.2. Uviedol, že podľa názoru súdu prvej inštancie nemohlo dôjsť k platnému predčasnému zosplatneniu úveru, keďže on nepreukázal zosplatnenie predmetného úveru tým, že nepreukázal, že Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25. 04. 2019 bolo aj skutočne doručené žalovaným 1/, 2/, pričom nepredložil predmetné oznámenie určené žalovanej 2/.

2.2.1. Poukázal na to, že k žalobe priložil okrem iného Oznámenie o vyhlásení splatnosti zo dňa 25. 04. 2019 určené pre žalovaného 1/ a taktiež pre žalovanú 2/ spolu s neprevzatými zásielkami žalovaných 1/, 2/. Žalobu podal dňa 22. júla 2021 cez portál e-žaloby, pričom predmetné oznámenie s prílohami bolo priložené vo formáte TIF, ktorý je ako formát prikladaných súborov povolený. Uvedené podanie žalobcu spolu s predmetným kompletným oznámením je stále evidované na portáli e-žaloby.

2.2.2. On si splnil dôkaznú povinnosť ohľadne neprevzatej zásielky – Oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti zo dňa 25. 04. 2019 pre žalovaného 1/ a pre žalovanú 2/, preto súd prvej inštancie dospel k nesprávnemu skutkovému zisteniu, že nemohlo dôjsť k platnému predčasnému zosplatneniu úveru. Uvedeným postupom došlo zo strany súdu prvej inštancie k porušeniu práva na spravodlivý proces.

2.3. Z ustanovenia § 53 ods. 9 OZ vyplýva, že veriteľ si môže právo straty výhody splátok uplatniť najskôr až po uplynutí 3-mesačnej lehoty od omeškania dlžníka so zaplatením splátky, t. j. až po uplynutí ustanovenej lehoty nastane strata výhody splátok upravená v ustanovení § 565 OZ (ak je súčasne splnená podmienka o upozornení dlžníka, že veriteľ požaduje zaplata celej pohľadávky), pričom zároveň platí, že veriteľ má právo a nie povinnosť žiadať o zaplata celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky. Žiaden právny predpis neustanovuje veriteľovi povinnosť upozorniť dlžníka na zosplatnenie celého dlhu hneď po uplynutí 3- mesačnej lehoty.

2.4. V tomto prípade, ak strata výhody splátok nastala pre splátku splatnú 15. 08. 2018, on si mohol uplatniť právo na zaplata celého zostatku dlhu najskôr až dňa 15. 11. 2018. Nesúhlasil s názorom súdu prvej inštancie, že si právo na zosplatnenie úveru mohol uplatniť len do 15. 12. 2018, t. j. do najbližšej splátky úveru, ktorá nasleduje po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s úhradou prvej omeškanej splátky.

2.5. Podoťkol, že sa opakovane neúspešne pokúšal písomne i telefonicky kontaktovať žalovaných 1/, 2/ od omeškania splátky splatnej 15. 11. 2018, preto listom zo dňa 15. 01. 2019 upozornil žalovaných

1/, 2/ na to, že sú v omeškaní s riadnym plnením splátok, a ak nebude realizovaná úhrada spolu so splátkou splatnou za mesiac január 2019, tak vyhlási mimoriadnu splatnosť úveru. Z dôvodu, že od upozornenia do oznámenia o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nebola realizovaná žiadna úhrada a omeškanie naďalej trvalo, preto vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru ku dňu 25. 04. 2019.

2.5.1. Ak by žalovaní 1/, 2/ zaplatili splátku od upozornenia na vyhlásenie splatnosti do samotného oznámenia o vyhlásení splatnosti, bol by povinný celý proces zopakovať. Pretože žalovaní 1/, 2/ nezaplatili od upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žiadnu ďalšiu splatnú splátku, bol oprávnený kedykoľvek vyhlásiť splatnosť, keďže je to jeho právo a nie povinnosť.

2.6. „Ak veriteľ nepoužije v dôsledku nesplnenia niektorej splátky svoje právo a neoznami dlžníkovi alebo neuplatní na súde najneskoršie do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky, že trvá na zaplatení celej pohľadávky a dlžník medzitým zaplatí ďalšiu splátku riadne a včas, veriteľ už po zaplatení ďalšej splátky nemôže svoje právo využiť. V takom prípade sa môže domáhať len zaplatenia už splatnej splátky. Svoje právo môže veriteľ využiť kedykoľvek v prípade nezaplatenia niektorej z ďalších splátok a vyvolať tak splatnosť celého dlhu. Ak dlžník včas splátku nesplatí, dostáva sa do omeškania s celým dlhom.“ (viď komentár A. J. k § 565 Občianskeho zákonníka)

2.6.1. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 06. 2021 sp. zn. 16CoCsp/22/2021, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 03. 2022 sp. zn. 7CoCsp/4/2021, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. 07. 2021 sp.zn. 6CoCsp/12/2021).

2.7. Vzhľadom na uvedené navrhol, aby Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej len „krajský súd“ alebo „odvolací súd“) rozsudok súdu prvej inštancie zrušil, vec mu vrátil na ďalšie konanie a priznal mu nárok na náhradu trov konania (vrátane trov odvolacieho konania) v rozsahu 100 %.

3. Žalovaní 1/, 2/ podali včas formálne odvolanie proti celému rozsudku súdu prvej inštancie, avšak z obsahu ich odvolania vyplýva, že de facto podali odvolanie proti výroku rozsudku súdu prvej inštancie, ktorým im súd prvej inštancie uložil povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 2.302,16 Eur s príslušenstvom (I. výrok) a do závislého výroku o trovách konania (III. výrok).

3.1. Odvolanie odôvodnili odvolacími dôvodmi podľa § § 365 ods. 1 písm. a), b), d), e), f), h) CSP.

3.2. Mali za to, že rozsudok súdu prvej inštancie je nepresvedčivý a nepreskúmateľný, keďže súd prvej inštancie riadne neodôvodnil svoje rozhodnutie, a teda je arbitrárnym rozhodnutím.

3.3. Podľa ich názoru žaloba bola podaná po uplynutí všeobecnej premlčacej doby a súd prvej inštancie sa nedostatočne vysporiadal s ich námietkou premlčania, pričom neaplikoval na posudzovanú vec ustanovenie § 54a OZ, preto opätovne vzniesli námietku premlčania.

3.4. Mali za to, že splátka, kvôli ktorej veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, je splátka zročná ku dňu 15. 05. 2018, od ktorej uplynuli najmenej 3 mesiace a od tohto dňa začína plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 16. 05. 2021. Žaloba bola doručená na Okresný súd Banská Bystrica dňa 22. 07. 2021 (na súd prvej inštancie dňa 19. 01. 2022) po uplynutí premlčacej doby, keďže nárok žalobcu zo zmluvy o úvere a zmluvy o medziúvere sa premlčal ešte pred podaním žaloby, a to dňa 16. 05. 2021.

3.4.1. Oni boli upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dňa 15. 01. 2019 a zároveň boli vyzvaní k úhrade sumy 292,- Eur, čo bola celková výška nezaplatených úrokov z medziúveru. Táto suma predstavuje 7 celých splátok úrokov medziúveru vo výške 41,11 Eur každý mesiac a 1 čiastočnú splátku vo výške 4,26 Eur. Žalobca oznámenie o mimoriadnej splatnosti poslal 15. 01. 2019, veriteľ teda za omeškané splátky k tomuto dňu musel počítať splátky splatné 15. 12. 2018, 15. 11. 2018, 15. 10. 2018, 15. 09. 2018, 15. 08. 2018, 15. 07. 2018, 15. 06. 2018 v plnej výške 41,11 Eur a splátku splatnú k 15. máju 2018 v čiastočnej výške 4,23 Eur.

3.4.2. Uviedli, že podľa § 103 veta druhá OZ premlčacia doba začne plynúť odo dňa zročnosti nesplnenej splátky.

3.5. V tejto súvislosti poukázali na rozsudky všeobecných súdov (rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 19. 10. 2020 sp. zn. 23CoCsp/24/2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 22. 03. 2022 sp. zn. 11CoCsp/42/2021, rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 9Csp/5/2020).

3.6. V ďalšej časti odvolania poukázali na ich právo na spravodlivý proces a s tým súvisiacu judikatúru najvyšších súdnych autorít.

3.7. Vzhľadom na to, že žalobný nárok žalobcu je premlčaný, navrhli, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v odvolaní napadnutých výrokoch zrušil a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie, alebo rozsudok súdu prvej inštancie zmenil, žalobu zamietol a priznal im nárok na náhradu trov konania s tým, že žalobca nemá voči nim nárok na náhradu trov konania.

4. Žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k odvolaniu žalobcu zotrvali na ich tvrdeniach, že úver je premlčaný.

4.1. Poukázali na to, že do 15. 10. 2015 pravidelne splácali úver, potom sa dostali do finančných ťažkostí, preto nevedeli úver pravidelne splácať. Ďalšiu splátku úveru zaplatili až v marci 2016 (4 mesačné splátky), a teda už vtedy žalobca mohol konať v jeho prospech, ale nekonal. Ďalej kvôli pretrvávajúcim problémom platili žalobcovi nepravidelne. Žalobca im 15. 01. 2019 poslal upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti, ktoré im nebolo doručené, preto nevedeli o upozornení ani o požiadavke na zaplatenie sumy 292,64 Eur.

4.1.1. Mali za to, že splátka, kvôli ktorej veriteľ pristúpil k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti úveru, je splátka zročná ku dňu 15. 05. 2018, od ktorej uplynuli najmenej 3 mesiace a od tohto dňa začína plynúť premlčacia doba, ktorá uplynula dňa 16. 05. 2021. Žaloba bola doručená na Okresný súd Banská Bystrica dňa 22. 07. 2021 (na súd prvej inštancie dňa 19. 01. 2022) po uplynutí premlčacej doby, keďže nárok žalobcu zo zmluvy o úvere a zmluvy o medziúvere sa premlčal ešte pred podaním žaloby, a to dňa 16. 05. 2021.

4.2. Oni boli upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti dňa 15. 01. 2019 a zároveň boli vyzvaní k úhrade sumy 292,64 Eur, čo bola celková výška nezaplatených úrokov z medziúveru. Táto suma predstavuje 7 celých splátok úrokov medziúveru vo výške 41,11 Eur za každý mesiac a 1 čiastočnú splátku vo výške 4,87 Eur. Žalobca oznámenie o mimoriadnej splatnosti poslal 15. 01. 2019, veriteľ teda za omeškané splátky k tomuto dňu musel počítať splátky splatné 15. 12. 2018, 15. 11. 2018, 15. 10. 2018, 15. 09. 2018, 15. 08. 2018, 15. 07. 2018, 15. 06. 2018 v plnej výške 41,11 Eur a splátku splatnú k 15. 05. 2018 v čiastočnej výške 4,87 Eur.

4.2.1. V tejto súvislosti poukázali na rozsudky všeobecných súdov (rozsudok Krajského súdu v Trnave zo dňa 19. 10. 2020 sp. zn. 23CoCsp/24/2020, rozhodnutie Krajského súdu v Trnave zo dňa 22. 03. 2022 sp. zn. 11CoCsp/42/2021, rozsudok Okresného súdu Bratislava II sp. zn. 9Csp/5/2020).

4.3. Ďalej upozornili na dodržania princípu právnej istoty a predvídateľnosti súdneho rozhodnutia a rovnakej rozhodovacej praxe.

4.4. Vzhľadom na to, že vzniesli námietku premlčania, je potrebné aplikovať kogentné ustanovenie § 54a Občianskeho zákonníka.

5. Žalobca vo vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/, 2/ uviedol, že trvá na podanom odvolaní a na všetkých skutkových a právnych tvrdeniach v ňom uvedených.

5.1. Mal za to, že nárok uplatnil v trojročnej premlčacej dobe, odkedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz, a teda nárok nie je premlčaný.

5.2. Celkové pripísané vklady na konto medziúveru boli vo výške 1.840,- Eur (vrátane pripísaného bonusu na úrokoch medziúveru), pričom prijaté vklady sa započítavali na najstaršie splatné splátky. Splátky boli splatné 15. deň mesiaca.

5.3. Z predloženého výpisu účtu medziúveru vyplýva, že v roku 2014 boli celkové prijaté vklady vo výške 200,52 Eur, z čoho sa uspokojili všetky splátky za rok 2014.

5.3.1. V roku 2015 boli celkové prijaté vklady vo výške 407,93 Eur, z čoho sa uspokojili splátky za mesiac január až november 2015 a čiastočne splátka za mesiac december 2015 vo výške 4,42 Eur. Za rok 2015 zostala neuhradená splátka vo výške 38,68 Eur (splátka za mesiac december 2015).

5.3.2. V roku 2016 boli celkové prijaté vklady vo výške 408,56 Eur, z čoho sa uspokojila nezaplatená splátka za mesiac december 2015 vo výške 38,68 Eur a splátky za mesiac január až august 2016 a čiastočne splátka za september 2016 vo výške 41,08 Eur. Za rok 2016 zostali neuhradené splátky vo výške 123,32 Eur (čiastočne splátka za mesiac september 2016 vo výške 0,02 Eur a splátky za mesiac október – december 2016 vo výške 123,30 Eur).

5.3.3. V roku 2017 boli celkové prijaté vklady vo výške 534,38 Eur, z čoho sa uspokojili nezaplatené splátky za mesiac september - december 2016 vo výške 123,32 Eur a splátky za mesiac január až október 2017. Za rok 2017 zostali neuhradené splátky vo výške 82,22 Eur (splátky za mesiac november – december 2017).

5.3.4. V roku 2018 boli celkové prijaté vklady vo výške 288,61 Eur, z čoho sa uspokojili splátky za mesiac január - júl 2018 a čiastočne splátka za mesiac august 2018 vo výške 0,90 Eur. Za rok 2018 tak zostali neuhradené splátky vo výške 204,60 Eur (čiastočne splátka za mesiac august 2018 vo výške 40,20 Eur a splátky za mesiac september – december 2018 vo výške 164,40 Eur).

5.3.5. Žalovaným 1/, 2/ bola v roku 2016 poskytnutá reštrukturalizácia omeškaných splátok vo výške 82,22 Eur, na uvedené splátky sa hľadelo ako na zaplatené, t. j. žalovaní 1/, 2/ sa s uvedenými splátkami nedostali do omeškania. V zmysle listu zo dňa 19. 12. 2016 sa splátky vo výške 82,22 Eur mali byť

zahrnúť do celkového dlhu úveru pri vyhlásení mimoriadnej splatnosti, resp. ak by žalovaní 1/, 2/ úver splácali riadne a včas, tak by sa reštrukturalizované omeškané splátky uhradili na konci splácania medziúveru, čím by sa o uvedené dve splátky predĺžila celková splatnosť úveru.

5.3.6. Z uvedeného (ako aj z výpisu z účtu medziúveru) vyplýva, že žalovaní 1/, 2/ sa dostali do omeškania až so splátkou splatnou za mesiac august 2018, splatnou k 15. dňu v mesiaci, nakoľko táto splátka nebola uhradená v plnej výške. On vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru pre splátku splatnú k 15. 08. 2018, t. j. premlčacia doba mu začala plynúť nasledujúci deň po splatnosti splátky, pre ktorú došlo k vyhláseniu mimoriadnej splatnosti, teda od 16. 08. 2018.

5.3.7. Svoj nárok uplatnil na súde žalobou dňa 22. 07. 2021, t. j. v trojročnej premlčacej dobe odkedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

5.4. Podľa jeho názoru výpočet poslednej omeškanej splátky žalovanými 1/, 2/, vychádzajúc zo sumy uvedenej v Upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti zo dňa 15. 01. 2019, je nesprávny, pretože v predmetnom upozornení na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti omeškaná suma - 292,64 Eur zahŕňa aj omeškanie na konte sporenia vrátane vkladu za mesiac január 2019, preto nemožno uvedenú sumu vydeliť len výškou splátky úrokov medziúveru (41,11 Eur).

5.4.1. Pri určení poslednej omeškanej splátky je potrebné vychádzať z výpočtu tak, že poslednou omeškanou splátkou je splátka splatná za mesiac august 2018, splatná k 15. dňu v mesiaci, nakoľko táto splátka nebola uhradená v plnej výške.

5.5. Podľa jeho názoru žalovaní 1/, 2/ nesprávne interpretovali ustanovenie § 565 OZ.

5.5.1. Ak by žalovaní 1/, 2/ zaplatili splátku od upozornenia na vyhlásenie splatnosti do samotného oznámenia o vyhlásení splatnosti, bol by povinný celý proces zopakovať. Pretože žalovaní 1/, 2/ nezaplatili od upozornenia na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti žiadnu ďalšiu splatnú splátku, bol oprávnený kedykoľvek vyhlásiť splatnosť, keďže je to jeho právo a nie povinnosť.

5.5.2. Na podporu svojich tvrdení poukázal aj na rozhodovaciu prax všeobecných súdov (napr. rozhodnutie Krajského súdu v Bratislave zo dňa 28. 06. 2021 sp. zn. 16CoCsp/22/2021, rozhodnutie Krajského súdu v Nitre zo dňa 31. 03. 2022 sp. zn. 7CoCsp/4/2021, rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne zo dňa 15. 07. 2021 sp. zn. 6CoCsp/12/2021).

6. Žalobca vo vyjadrení k vyjadreniu žalovaných 1/, 2/ k jeho odvolaniu konštatoval, že žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k jeho odvolaniu neuviedli žiadne nové skutočnosti, ktoré predtým uviedli vo svojom odvolaní a ku ktorým sa už on vyjadril.

6.1. Trval na svojich skutkových a právnych tvrdeniach, na svojom odvolaní, na vyjadrení k odvolaniu žalovaných 1/, 2/, v ktorom špecifikoval, pre ktorú splátku vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru a teda jeho nárok nie je premlčaný.

7. Žalovaní 1/, 2/ vo vyjadrení k vyjadreniu žalobcu uviedli, že s tvrdeniami žalobcu nesúhlasia a považujú ich za účelové.

7.1. Trvali na tom, že úver je premlčaný. V tejto súvislosti poukázali na § 103, § 565, § 53 ods. 9 OZ.

7.2. Oni zaplatili sumu 1.840,-, pričom splátka vo výške 41,11 Eur bola zaplatená 15. 02. 2018 a čiastočne dňa 15. 03. 2018 vo výške 31,16 Eur, a teda premlčacia doba začala plynúť dňa 16. 03. 2018 a končila 16. 03. 2021.

7.3. Poukázali na to, že na zmluvu o úvere sa vzťahujú predpisy o ochrane spotrebiteľa (OZ, ZoSÚ, zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa), a teda zmluva má byť posúdená ex offio.

8. V ďalšom vyjadrení k vyjadreniu žalobcu žalovaní 1/, 2/ zotrvali na námietke premlčania, na zaplatení sumy 1.840,- Eur, opätovne poukázali na rozhodnutia všeobecných súdov, podotkli, že už v r. 2015 a 2016 nesplácali úver, avšak v tom období sa žalobca nesnažil o zosplatnenie pohľadávky. Podotkli, že v decembri 2016 im bola poskytnutá „reštrukturalizácia“ omeškaných splátok, pričom bod X.XX zmluvy o úvere považovali za neprijateľnú zmluvnú podmienku.

9. Krajský súd, ako súd odvolací (§ 34 CSP), vec preskúmal v rozsahu určenom § 379 a § 380 CSP, bez nariadenia pojednávania podľa § 385 ods. 2 CSP a contrario a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil.

10. Prieskumná činnosť odvolacieho súdu zahŕňa ako hmotnoprávnu, tak aj procesnoprávnu oblasť. Odvolací súd musí preto preskúmať zákonnosť rozhodnutia so zreteľom k hmotnému právu, ale tiež zákonnosť konania, z ktorého napadnuté rozhodnutie vzišlo. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je však odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj

dôvodmi podaného odvolania. Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu.

11. Z obsahu spisu odvolací súd zistil, že predmetom sporu medzi stranami je zaplatenie sumy 7.642,75 Eur s príslušenstvom s odkazom na zmluvu o úvere uzatvorenú medzi žalobcom ako veriteľom a žalovaným 1/ ako dlžníkom a žalovanou 2/ ako spoludlžníkom, na základe ktorej žalobca poskytol žalovaným medziúver vo výške 7.600,- Eur (č. l. 91 a nasl. spisu).

12. Pokiaľ súd prvej inštancie pri rozhodnutí vychádzal z premisy, že zmluvu o úvere uzavretú medzi žalobcom a žalovanými 1/, 2/ treba klasifikovať ako zmluvu spotrebiteľskú, považuje odvolací súd za vecne správne s poukazom na to, že žalobca mal pri uzavretí zmluvy postavenie veriteľa (dodávateľa) a žalovaní 1/, 2/ postavenie spotrebiteľa.

13. Podľa § 565 OZ ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

13.1. Podľa § 53 ods. 9 OZ ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

14. Keďže zo strany žalobcu došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ (viď Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25. 04. 2019; č. l. 13 spisu), súd prvej inštancie správne skúmal, či boli splnené všetky kumulatívne zákonné podmienky pre uplatnenie práva žalobcu podľa § 565, § 53 ods. 9 OZ, a to: 1/ existenciu dohody medzi účastníkmi zmluvy o tom, že pri nesplnení niektorej zo splátky nastane splatnosť celej pohľadávky, 2/ omeškanie žalovaných 1/, 2/ (spoludlžníkov) so splátkou, 3/ upozornenie spotrebiteľov (žalovaných 1/, 2/) na uplatnenie práva veriteľa v zákonom stanovenej lehote, ktorá nesmie byť kratšia ako 15 dní na uplatnenie práva, 4/ či veriteľ požiadal žalovaných 1/, 2/ o zaplatenie celej pohľadávky najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej pohľadávky.

15. Medzi stranami nebolo sporná existencia dohody medzi účastníkmi zmluvy o úvere o tom, že pri nesplnení niektorej zo splátky nastane splatnosť celej pohľadávky (viď konkrétne D.. K. zmluvy o úvere).

15.1. Z vykonaného dokazovania súd prvej inštancie zistil, že zo strany žalobcu došlo k uplatneniu práva podľa § 565 OZ pre splátku splatnú dňa 15. 08. 2018 (nie pre splátku splatnú 15. 05. 2018 ako sa mylne domnievajú žalovaní 1/, 2/) vo výške 41,11 Eur, ktorá nebola zo strany žalovaných 1/, 2/ zaplatená riadne a včas

15.2. Z obsahu súdneho spisu vyplýva, že žalobca upozornil žalovaných 1/, 2/ na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru listami zo dňa 15. 01. 2019, ktoré boli žalovaným 1/, 2/ doručované na adresu C. XXX, XXX XX L. C., uvedenú žalovanými 1/, 2/ v zmluve o úvere. Zásielky sa žalobcovi vrátili dňa 22. 01. 2019 s poznámkou „adresát neznámy“.

15.3. Žalobca vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru s odkazom na Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25. 04. 2019, ktoré bolo doručované žalovaným 1/, 2/ na adresu C. XXX, XXX XX L. C., uvedenú žalovanými 1/, 2/ v zmluve o úvere (viď elektronický súdny spis). Zásielky sa žalobcovi vrátili dňa 07. 05. 2019 s poznámkou „adresát neznámy“.

15.4. Odvolací súd konštatuje, že v prípade vrátenia zásielky bez jej uloženia na pošte z dôvodu, že je účastník neznámy, sa v zmysle čl. K. M. XX.X. zmluvy o úvere považuje zásielka za doručенú v deň, keď sa táto vrátila veriteľovi (fikcia doručenia).

16. V priebehu konania pred súdom prvej inštancie uplatnili námietku žalovaní 1/, 2/ námietku premlčania.

17. V tejto súvislosti odvolací súd poukazuje na uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) z 26. 06. 2024 sp. zn. 7Cdo/43/2023, z ktorého vyplýva:

„32. Vec prejednávajúci senát 7C danú problematiku riešil v rozhodnutí sp. zn. 7Cdo/268/2020 zo dňa 29. novembra 2022 - rozhodnutie publikované pod R 29/2023 v Zbierke rozhodnutí najvyššieho súdu a stanovísk súdov Slovenskej republiky D. X/XXXX. 33. V uznesení sp. zn. 7Cdo/268/2020 najvyšší súd ako súd dovolací uviedol: „Premlčacou dobou sa rozumie časový úsek, v ktorom musí byť právo

vykonané, inak môžu nastať účinky premlčania podľa § 100 Občianskeho zákonníka. Premlčacia doba je ustanovená konkrétnym časovým úsekom, ktorý má určený začiatok plynutia. Dĺžku premlčacej doby určuje zákon. Ustanovenie § 101 Občianskeho zákonníka upravuje trojročnú všeobecnú premlčaciu dobu. Občiansky zákonník stanovuje objektívny začiatok plynutia premlčacej doby. Za tento deň sa všeobecne považuje deň, keď sa právo mohlo po prvý raz uplatniť na súde, teda len čo mohla byť dôvodne podaná žaloba na súd (actio nata). Trojročná premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Rozhodujúcou skutočnosťou z hľadiska možnosti uplatniť právo na súde a začiatku plynutia (všeobecnej) premlčacej doby je okamih splatnosti (zročnosti) záväzku (dlhu), ktorý je konkrétnym momentom, kedy je dlžník povinný záväzok (dlh) splniť, a nie momentom, kedy je dlžník k splneniu iba oprávnený. Splatnosť úverovej pohľadávky žalobkyne je daná (spotrebiteľskou) úverovou zmluvou, v ktorej si banka s dlžníkmi dohodli plnenie v splátkach, s oprávnením banky pre prípad neuhradenia dlžníkom splatné peňažné záväzky v termíne, vyhlásiť úver za splatný. Ide o postupné čiastkové plnenie, ktoré nie je ani opakujúcim sa, či trvajúcim plnením, ani čiastočným plnením. V prípade takéhoto čiastkového plnenia, ktoré je v literatúre prevažne označované ako plnenie v splátkach, je plnenie vopred rozvrhnuté do čiastkových úsekov, ktoré až ako spoločný celok tvoria dlh. Splatnosť týchto úsekov je však daná samostatne (oddelene), teda každý diel má určenú svoju konkrétnu splatnosť. Celkový predmet záväzku je však vopred kvantitatívne určený, pričom jednotlivými plnenými dielmi sa rozsah celej pohľadávky postupne znižuje. Ide teda o rozloženie zamýšľaného jednorazového plnenia v niekoľkých postupných čiastkových plneniach, taktiež jednorazových, pričom dobu splnenia treba rozlišovať jednak pre plnenie celého záväzku, jednak pre jednotlivé čiastkové plnenie. Dobou splnenia čiastkového plnenia je doba jednorazového splnenia jednotlivéj dávky, dobou splnenia celého záväzku je doba splnenia poslednej dávky - teda poslednej splátky. V prípade čiastkového plnenia veriteľ nemôže žiadať dlžníka o splnenie jednorazové; to však neplatí pre situáciu uvedenú v ustanovení § 565 Občianskeho zákonníka, v ktorej dlžník včas a riadne nesplnil niektorú zo splátok, ak to bolo dohodnuté alebo určené v rozhodnutí - tu je veriteľ oprávnený žiadať dlžníka o zaplatenie celej pohľadávky, s ktorou sa dlžník ocitol v omeškaní, pričom toto oprávnenie môže veriteľ uplatniť iba do splatnosti najbližšej budúcej splátky. V takomto prípade dlžník stráca výhodu čiastkového plnenia. Výška aj doba jednotlivých splátok bola v úverovej zmluve vopred stanovená, pričom splatnosť, prípadné omeškanie a premlčanie je pri plnení v splátkach treba posudzovať samostatne ohľadom každej zo splátok, premlčacia doba plynie pri každom čiastkovom plnení odo dňa jeho splatnosti. Ak pri takto dojednanom plnení sa pre nesplnenie niektorého čiastkového plnenia stane splatný celý dlh, začne pre celý dlh plynúť premlčacia doba odo dňa splatnosti nesplneného čiastkového plnenia (t. j. splátky). Splnením jednotlivých splátok dlh čo do príslušnej čiastky zaniká, úplne zanikne až splnením poslednej čiastky (poslednej splátky). Vo svojej podstate je dlh splátkami rozdelený do niekoľkých čiastkových, zreteľne oddelených a relatívne samostatných dlhov, ktoré majú určitú vzájomnú súvislosť a v celku predstavujú súhrnnú výšku pohľadávky. V prípade dojednania straty výhody splátok (ako je to podľa danej úverovej zmluvy), ktorá sa prejaví v špecifickej zmluvnej sankcii za omeškanie s niektorou zo splátok, dôjde k zosplatneniu celého zvyšku dlhu. Omeškaním splatnosti jednej splátky si tak dlžník privodí splatnosť aj všetkých budúcich splátok. Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Zákonodarca týmto zákonným ustanovením mienil modifikovať, aby sa pri strate výhody splátok počítala premlčacia doba celého dlhu už odo dňa splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh, čo je v súlade s cieľom, resp. zámerom inštitútu premlčania ako stimulácie veriteľa k rýchlemu (včasnému) uplatneniu jeho práv (podľa zásady vigilanti bus iura) ako aj snahy predchádzať v konkrétnych prípadoch dôkaznej núdzi na strane veriteľa v súdnom konaní a prispieť tým k právnej istote účastníkov občianskoprávných vzťahov (pozri rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4Cdo/146/2008). Názor, že premlčacia doba zvyšku dlhu plynie až od jeho splatnosti, teda po tom, čo veriteľ svoje právo podľa § 565 uplatnil (§ 563) by neprípustne umožňoval odsúvať začiatok plynutia premlčacej doby nečinnosťou veriteľa, čo mu zabraňuje skutočnosť, že toto právo môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky (druhá veta § 565), čo je v súlade i s tým legitímnym podkladom vyplývajúcim z § 101 veta druhá Občianskeho zákonníka, že premlčacia doba plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz. Pre spotrebiteľské vzťahy, ktorým je i ten v prejednávanej veci môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky až najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva (citovaný § 53 ods. 9). V súvislosti s úpravou režimu straty výhody splátok zákonodarca v § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka zavádza nové pravidlo, z ktorého vyplýva, že veriteľ (v postavení dodávateľa) môže požadovať splnenie celého dlhu pre nesplnenie niektorej zo splátok za podmienok, že už uplynuli tri mesiace od omeškania so zaplatením príslušnej splátky,

a že upozornil dlžníka (v postavení spotrebiteľa) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Účinnosť uplatnenia práva veriteľa podľa § 565 Občianskeho zákonníka je teda podmienená tým, že veriteľ v uvedenej lehote pred uplatnením tohto práva upozornil dlžníka na to, že toto právo využije. Bez takéhoto včasného upozornenia je uplatnenie neúčinné (pozri A. N.: Občiansky zákonník pre prax, Eurounion, máj 2015, komentár k § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Z hľadiska vzťahu medzi „trojmesačnou dobou“ a „lehotou nie kratšou ako 15 dní“, ktoré rámce spomína § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, zákonodarca výslovne neupravuje, či môžu plynúť súbežne alebo či uvedená minimálne 15-dňová lehota môže začať plynúť až po uplynutí trojmesačnej doby. Z § 565 veta druhá Občianskeho zákonníka vyplýva iba to, že veriteľ môže žiadosť o jednorazové vrátenie nesplatenej dlžnej sumy využiť najneskôr do splatnosti najbližšej nasledujúcej splátky a môže tak urobiť až po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Jednoznačným je iba to, že v čase uplatnenia práva je spotrebiteľ v omeškani s plnením niektorej zo splátok tri mesiace a uplynula lehota 15 dní na uplatnenie práva po upozornení dlžníka. Najvyšší súd zastáva názor, že 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, vychádzajúc z charakteru upozornenia na možnosť zosplatenia ako vytvorenia príležitosti pre dlžníka ho ešte odvrátiť, navyše pokiaľ uplatneniu tohto práva nebráni, ak spotrebiteľ zaplatí niektorú so skorších splátok. Z § 103 Občianskeho zákonníka tiež vyplýva, že premlčacia doba začína plynúť späť od splatnosti omeškanej splátky, čo má podstatu v právnej logike, keďže je nesporné, že veriteľ môže svoje právo požadovať okamžité splnenie celého dlhu vykonať už na druhý deň po splatnosti splátky, pre ktorej nesplnenie bol dlh zosplatený. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch. Tam podľa § 53 ods. 9 vo všeobecnosti začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka). Veriteľovi tým zostane na uplatnenie svojho práva na súde menej ako celé tri roky všeobecnej premlčacej doby (§ 101 Občianskeho zákonníka), pretože tomu bráni práve znenie § 53 ods. 9. Dovolateľka preto žiada vylúčiť aplikáciu druhej vety § 103 Občianskeho zákonníka, keďže pohľadávka, ktorú v konaní uplatňuje, vznikla zo spotrebiteľského zmluvného vzťahu. V súvislosti s postavením sa k uvedenej požiadavke žalobkyne a tým zároveň i k samotnej dovolacej otázke (bod 8.), je nevyhnutné dôsledne zvážiť žiadanú redukciu aplikovateľnosti § 103 veta druhá, t. j. vyňatie predmetného zákonného ustanovenia pre prípady z oblasti spotrebiteľských vzťahov, na ktoré sa vzťahuje § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka. Na takýto postup musia byť skutočne pádne dôvody, ktoré na základe systému hodnôt chránených ústavným poriadkom a zákonmi opodstatňujú záver, že zákonodarca daný prípad skutočne nechcel zahrnúť do hypotézy právnej normy, a preto túto normu treba redukovať, nakoľko to narúša princíp právnej istoty. Zákonodarca všeobecnú trojročnú premlčaciu dobu nestanovuje absolútne, zákon v konkrétne vymedzených prípadoch môže určiť i osobitnú premlčaciu dobu čo do okamihu začiatku jej plynutia, ako aj čo do jej dĺžky, takýto zámer ale z § 103 a § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka nie je možné vyvodiť. Logický je i ten argument dovolateľky, že pripustením uplatnenia druhej vety § 103 aj v spotrebiteľských vzťahoch by sa dĺžka premlčacej doby dostala do rozporu s už spomenutým § 101 Občianskeho zákonníka v neprospech veriteľa. Navyše premlčanie je právny inštitút, ktorý oslabením subjektívneho práva veriteľa zvyhodňuje práve dlžníka ako porušiteľa zmluvnej povinnosti. Opačným postupom by sme sa dostali do rozporu s princípom rovnosti v právach, práve ktorý princíp slúži k bezprostrednému naplneniu účelu právnej úpravy, rešpektujúc tak i danosti požiadavky ochrany slabšej strany v spotrebiteľských vzťahoch. Pri ustanovovaní zákonných podmienok ochrany spotrebiteľa, dlžníka, je totiž nutné dbať na vyváženosť právnej úpravy z hľadiska jednotlivých ústavných štandardov vrátane princípu právneho štátu. Aj keď je ochrana spotrebiteľov neoddeliteľnou súčasťou súčasného súkromného práva a postavenie spotrebiteľov je potrebné brať vážne, ochranu spotrebiteľov je nutné interpretovať triezvo, neutrálne ako akékoľvek iné právne inštitúty. V danom prípade sa to prejavuje potrebou zabrániť, aby sa slabšia strana - spotrebiteľia dostali do horšieho postavenia ako veriteľia. V danom prípade ale najvyšší súd nevidí legitímny dôvod, ktorý by takýto rozdielny prístup ospravedlňoval. Len to, že spotrebiteľ si ako slabšia strana vyžaduje vyššiu ochranu, tu nestačí. Otázkou potom zostáva, kedy pre spotrebiteľské vzťahy, na ktoré dopadá § 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka, začína plynúť premlčacia doba, keďže práva z týchto vzťahov sú premlčateľné. V tejto súvislosti je predovšetkým potrebné ustáliť, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), teda kedy najskôr mohol veriteľ úspešne podať žalobu na súd (R 17/2017). V tejto súvislosti najvyšší súd odkazuje na právnu doktrínu z bodu 16., z ktorej vyplýva, že uvedené zákonné ustanovenie (okrem iného) sleduje nielen dosiahnutie splatnosti celej pohľadávky veriteľa (dodávateľa) pri nesplnení povinností dlžníka (spotrebiteľa) riadne a včas plniť dojednané čiastkové plnenia (splátky), ale aj vylúčenie tejto možnosti,

ak by bolo takéto porušenie iba krátkodobé, nepresahujúce dobu troch mesiacov odo dňa omeškania so zaplatením splátky. Následne ju dopĺňa tým, že podmienkou výzvy na zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, ktoré právo môže veriteľ uplatniť najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky je, že veriteľ v zákonnej lehote nie kratšej ako 15 dní upozornil spotrebiteľa na uplatnenie tohto, ktorá začína plynúť nasledujúci deň po tom, čo veriteľovi (dodávateľovi) vzniklo právo podľa § 565, t. j. po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky, bez takéhoto včasného je uplatnenie neúčinné. Lehota, v ktorej musí byť toto právo uplatnené je najneskôr do splatnosti nasledujúcej splátky a veriteľ tak môže urobiť až po uplynutí lehoty troch mesiacov od omeškania so zaplatením zmeškanej splátky (§ 53 ods. 9 Občianskeho zákonníka). Vychádzajúc z daných teoretických východísk, ako i zo znenia na vec vzťahujúcich sa zákonných ustanovení najvyšší súd zastáva názor, že veriteľ sa na súde mohol po prvý raz domáhať svojho práva prvý deň nasledujúci po uplynutí trojmesačnej doby plynúcej od omeškania spotrebiteľa so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh (za súčasného splnenia upozornenia na zosplatnenie - bod 16). Práve tento deň je teda najskorším dňom, kedy sa právo mohlo vykonať po prvý raz (§ 101 Občianskeho zákonníka), čo v danom kontexte znamená, že tento deň je aj začiatkom premlčacej doby práva požadovať splnenie celého dlhu, čím sa naplní i zámer zákonodarcu, aby premlčacia doba pri zosplatnení celého dlhu nezávisela od vôle veriteľa (§ 103 Občianskeho zákonníka). Najvyšší súd po zhrnutí významných právnych hľadísk, vzťahujúcich sa na danú vec, predostiera, že „Podľa § 103 Občianskeho zákonníka plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 Občianskeho zákonníka).“ 34. Rovnaký právny záver vyplýva aj z rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 5Cdo/224/2021, 4Cdo/132/2021, 9Cdo/368/2021, 1Cdo/53/2021, 2Cdo/298/2021, 4Cdo/250/2021, 9Cdo/98/2022. Súdna prax sa už ustálila na závere, že podľa § 103 OZ plynie pri strate výhody splátok premlčacia doba celého zvyšného dlhu už od splatnosti splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatný celý dlh. Inak je tomu ale pri strate výhody splátok v spotrebiteľských vzťahoch, v ktorých podľa § 53 ods. 9 OZ (všeobecne) začne premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15 - dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa. Až vtedy sa totiž môže veriteľ s úspechom obrátiť na súd po prvýkrát (§ 101 OZ). 35. Najvyšší súd, rozhodujúc v obdobnej veci, teda už vyriešil dovolateľom nadnesenú právnu otázku tak, že pri predčasnom zosplatnení peňažného dlhu voči spotrebiteľovi podľa § 565 Občianskeho zákonníka začína premlčacia doba plynúť prvý deň nasledujúci po uplynutí troch mesiacov od omeškania so splnením splátky, pre nesplnenie ktorej sa stal splatným celý dlh za podmienky, že v lehote uvedených 3 mesiacov od omeškania uplynula tiež 15-dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa; 15- dňová lehota na upozornenie spotrebiteľa by mala byť realizovaná ešte pred uplynutím troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky. 36. Ak teda v danom prípade odvolací súd považoval za správny právny názor súdu prvej inštancie, že v spotrebiteľských vzťahoch premlčacia doba celého zosplatneného dlhu plynie od zročnosti nesplnenej splátky, kvôli ktorej veriteľ využil svoje právo žiadať predčasné splatenie, teda premlčacia doba podľa § 103 Občianskeho zákonníka pri zosplatnení úveru plynie už od omeškania prvej splátky, tento jeho názor je vzhľadom na vyššie uvedené nesprávny.“

18. Keďže z obsahu spisu vyplynulo, že v posudzovanej veci žalobca predčasne zosplatnil peňažný dlh voči spotrebiteľom (žalovaným 1/, 2/) podľa § 565 Občianskeho zákonníka pre splátku splatnú dňa 15. 08. 2018 vo výške 41,11 Eur s tým, že žalobca neupozornil žalovaných 1/, 2/ počas plynutia lehoty 3 mesiacov od omeškania splátky v 15- dňovej lehote na uplatnenie práva podľa § 565 Občianskeho zákonníka (viď Upozornenie na vyhlásenie mimoriadnej splatnosti z 15. 01. 2019), pričom k zosplatneniu dlhu nedošlo najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky, t. j. do 15. 12. 2018 (viď Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 25. 04. 2019), preto súd prvej inštancie správne konštatoval, že nedošlo k účinnému zosplatneniu dlhu.

19. Pokiaľ žalobca i žalovaní 1/, 2/ v odvolaniach poukázali na rozhodnutia všeobecných súdov, odvolací súd zdôrazňuje, že rozhodnutia všeobecných súdov nie sú rozhodnutiami súdnych autorít, ktoré by boli pre odvolací súd v zmysle ustanovenia § 193 CSP záväznými, ani nie sú považované za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP.

19.1. Do tohto pojmu patria predovšetkým stanoviská alebo rozhodnutia najvyššieho súdu, ktoré sú (ako judikáty) publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky. Súčasťou ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu je tiež prax vyjadrená opakovane vo viacerých nepublikovaných rozhodnutiach najvyššieho súdu, alebo dokonca aj v jednotlivom, dosiaľ nepublikovanom rozhodnutí, pokiaľ niektoré neskôr vydané (nepublikované) rozhodnutia najvyššieho súdu názory obsiahnuté v skoršom rozhodnutí nespochybnili, prípadne tieto názory akceptovali a z hľadiska vecného na ne nadviazali (3Cdo/158/2017, 4Cdo/95/2017, 5Cdo/87/2017, 6Cdo/21/2017).

19.1.1. Do ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu v zmysle § 421 ods. 1 CSP treba zahrnúť aj naďalej použiteľné, legislatívnymi zmenami a neskoršou judikatúrou neprekonané civilné rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierkach súdnych rozhodnutí a stanovisk vydávaných Najvyššími súdmi ČSSR a ČSFR, ďalej v Bulletin Najvyššieho súdu ČSR a vo Výbere rozhodnutí a stanovisk Najvyššieho súdu SSR a napokon aj rozhodnutia, stanoviská a správy o rozhodovaní súdov, ktoré boli uverejnené v Zborníkoch najvyšších súdov č. I, II. a IV vydaných SEVT Praha v rokoch 1974, 1980 a 1986 (viď uznesenie najvyššieho súdu z 24. 01. 2018 sp. zn. 6Cdo/29/2017 publikované v Zbierke stanovisk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod R 71/2018).

20. Pod premlčaním sa rozumie oslabenie práva, t.j. súdnu nevymáhateľnosť práva, ktoré sa neuplatnilo v stanovenej lehote (premlčacej dobe) za podmienky, že dlžník vznesie námietku premlčania. Neuplatnením práva v premlčacej dobe sa teda právo oslabuje v tom zmysle, že jeho uplatnenie a vymáhanie prostredníctvom súdu je vylúčené, pokiaľ povinný subjekt vznesie námietku premlčania (čím zaniká nárok). Uplynutie premlčacej doby nemá vplyv na samotnú existenciu občiansko-právneho vzťahu a z neho vyplývajúceho subjektívneho práva, a preto dlžník kedykoľvek aj po uplynutí premlčacej doby svoj dlh dobrovoľne splniť. Či sa účinky premlčania prejavia v súdnom konaní, závisí od vôle samotného dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

21. Podľa § 101 OZ pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

21.1. Podľa § 103 veta prvá OZ ak bolo dohodnuté plnenie v splátkach, začína plynúť premlčacia doba jednotlivých splátok odo dňa ich zročnosti.

22. Odvolací súd poukazuje na to, že ustanovenie § 101 OZ je úpravou všeobecnou (lex generalis) a ustanovenie § 103 OZ vo vzťahu k nemu je lex specialis, t. j. osobitnou úpravou, ktorá má pred aplikáciou všeobecnej úpravy prednosť.

23. Vzhľadom na uplatnenú námietku premlčania žalovanými 1/, 2/, prihladnuc deň podania žaloby žalobcom na Okresný súd v Banskej Bystrici (upomínací súd) dňa 22. 07. 2021, súd prvej inštancie správne uložil žalovaným 1/, 2/ spoločne a nerozdielne zaplatiť žalobcovi nepremlčané a splatné splátky od 22. 07. 2018 v zmysle zmluvy o úvere (keďže nedošlo k zosplatneniu úveru) vo výške 2.302,16 Eur s príslušenstvom a vo zvyšnej časti žalobu zamietol.

24. Vzhľadom na uvedené odvolaciemu súdu neostala iná možnosť, ako rozsudok súdu prvej inštancie vrátane výroku o trovách konania (III. výrok) potvrdiť (§ 387 ods. 1 CSP), keďže súd prvej inštancie správne prihladol na čiastočný úspech žalovaných 1/, 2/ v spore podľa § 255 ods. 2 CSP.

25. Pri rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania vychádzal odvolací súd z ustanovenia § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 262 ods. 1 CSP, z ktorého vyplýva: „O nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.“

25.1. Odvolací súd pri svojom rozhodovaní o nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol podľa § 255 ods. 2 CSP, podľa ktorého, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25.2. V tomto prípade v odvolacom konaní vo vzťahu k podanému odvolaniu žalobcu bol žalobca neúspešný (žalovaní 1/, 2/ vo vzťahu k odvolaniu žalobcu boli úspešní) a k podanému odvolaniu žalovaných 1/, 2/ boli žalovaní 1/, 2/ neúspešní (žalobca vo vzťahu k odvolaniu žalovaných 1/, 2/ bol úspešný), preto odvolací súd rozhodol, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov odvolacieho konania právo.

26. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 CSP).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 CSP).

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) CSP (§ 421 ods. 2 CSP).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 CSP nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 CSP).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 CSP).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 CSP).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,

c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 CSP).

Ak má dovolanie vady podľa § 429 a dovolateľ na výzvu súdu prvej inštancie na odstránenie väd neodstráni vady, následkom neodstránenia väd dovolania je odmietnutie dovolania.

Podľa ustanovenia § 447 CSP dovolací súd odmietne dovolanie, ak a) bolo podané oneskorene, b) bolo podané neoprávnenou osobou, c) smeruje proti rozhodnutiu, proti ktorému nie je dovolanie prípustné, d) nemá náležitosti podľa § 428, e) neboli splnené podmienky podľa § 429 alebo f) nie je odôvodnené prípustnými dovolacími dôvodmi alebo ak dovolacie dôvody nie sú vymedzené spôsobom uvedeným v § 431 až 435.

Odvolací súd poučuje strany v zmysle ustanovenia § 160 CSP o možnosti obrátiť sa na Centrum právnej pomoci so žiadosťou a o možnosti požiadať Centrum právnej pomoci o predbežné poskytnutie právnej pomoci v zmysle § 11 ods. 1 zákona č. 327/2005 Z.z. o poskytnutí právnej pomoci osobám v materiálnej núdzi a o zmene a doplnení ďalších zákonov.